
Projectvoorstel

Kenniscentrum verbrede landbouw

De broedkamer voor ondernemers die verder kijken

1 INHOUDSOPGAVE

1	<i>Inhoudsopgave</i>	2
1.1	Algemene gegevens aanvrager	3
1.2	Rollen binnen project	3
2	<i>Projectdefinitie</i>	3
2.1	Huidige situatie	3
2.2	Doelgroep	4
2.3	Projectdoel	4
2.4	Bereik en buiten bereik	4
3	<i>Projectresultaten</i>	5
3.1	Kennisnetwerk	5
3.2	Opzet kennisnetwerk	6
4	<i>Afhandeling van vragen</i>	6
4.1	Wat levert het Kenniscentrum op voor de klanten/ondernemers	6
4.2	Bereiken van klanten	7
4.3	Management producten	7
4.4	Kwaliteitsproducten	7
4.5	Randvoorwaarden en aannames	8
5	<i>Business Case</i>	8
5.1	Redenen	8
5.2	Baten	8
6	<i>Inzet onderwijs</i>	9
7	<i>Projectorganisatie</i>	10
7.1	Samenwerking en inbreng	10
8	<i>Projectaanpak</i>	11
8.1	FrontOffice	11
8.2	Website en BackOffice	11
9	<i>Werkwijze</i>	11
9.1	Vier stappen en keuze momenten voor de ondernemer met een vraag	11
10	<i>Projectplanning</i>	14
10.1	overzicht	14
10.2	Benodigde hulpbronnen	15
10.3	Informatie & communicatie	15
11	<i>Kwaliteitsbeheersing</i>	16
11.1	Toleranties	16
11.2	Kwaliteitsbeheersing	16

1.1 Algemene gegevens aanvrager

Pieter van der Werff voor AOC Friesland
Gardeniersweg 2
8933 AA LEEUWARDEN
Postbus 675
8901 BL LEEUWARDEN
Tel: (058) 253 40 00
Fax: (058)253 40 99
Bankrek. 33.54.28.606

Contactpersoon: Pieter van der Werff
Tel: (058) 253 40 00
E-mail: pvdwerff@ca.aocfriesland.nl

Naam Project: **Kenniscentrum verbrede landbouw**
Gemachtigde: Pieter van der Werff

1.2 Rollen binnen project

Rol	Naam
Opdrachtgever	AOC Friesland
Penvoerder	AOC Friesland
Projectpartners	AOC Friesland, PTC+, Van Hall Larenstein
Coördinator	Menno Stienstra

Tabel 1 rollen binnen het project

2 PROJECTDEFINITIE

Dit project wil ondernemers in de groene sector de helpende hand bieden bij de verbreding van het bedrijf. Tijdens een kortdurend begeleidingsproces worden innovatieve ondernemersideeën concreet gemaakt en worden ondernemers op weg geholpen naar realisatie van plannen.

In dit project gaat het om het vergaren, bundelen en verspreiden van kennis. Uitwisseling tussen ondernemers onderling en het faciliteren van onderzoek en ondersteuning.

Van Hall Larenstein, PTC+ en AOC Friesland willen dit kenniscentrum in een samenwerkingsverband vorm geven.

2.1 Huidige situatie

Uit verschillende onderzoeken blijkt dat de landbouw zich op dit moment ontwikkelt langs een tweetal lijnen. De ene lijn waarbij het bedrijf zich hoofdzakelijk richt op schaalvergroting van de hoofdtak. Voorbeelden hiervan vind je in de veehouderij. De tweede lijn is die waarbij een bedrijf zich richt op meerdere takken. De zogenaamde verbreding. Op dit moment is het duidelijk dat ook in Fryslân de tweede lijn een sterke groei doormaakt.

Meer en meer bedrijven gaan de primaire productie combineren met bijvoorbeeld natuurzorg, zorg voor mensen, productie en/of afzet van gebiedseigen producten of recreatie.

Omdat de ontwikkelingen relatief nieuw zijn, ervaren ondernemers een gebrek aan kennis en 'kennissen' als het gaat om het aangaan van een samenwerking of de mogelijkheden van verbreding op het bedrijf.

Veel gehoorde vragen zijn:

- Welke nevenactiviteit is rendabel en sluit goed aan bij mijn persoonlijke situatie.
- Welke ervaring hebben andere ondernemers op het gebied van verbreding.
- Waar vind ik kennis op de gebieden recreatie, zorg, verwerking van agrarische producten, enz.

Maar ook vragen op het gebied van: Risicocalculatie bij het opstarten van een nieuwe onderneming, klantvriendelijkheid, problematiek rondom ruimtelijke ordening, promotie van de nevenactiviteiten, samenwerking met gelijkgestemden of juist met andere ondernemers (soms uit geheel andere sectoren), personeelmanagement, wet en regelgeving (ARBD), kwaliteitscontrole- en bewaking, projectbeschrijvingen, subsidieaanvragen, samenwerking binnen een dorpsgemeenschap spelen een rol.

Op deze vragen is het lastig een antwoord te vinden: te weinig is bekend welke organisatie welke kennis heeft en wie bekend is in het netwerk. Daarnaast blijven vele vragen onbeantwoord omdat ondernemers de vraag niet neerleggen bij een organisatie. De drempel is hoog. Kennis is er wel maar erg verspreid aanwezig en weinig toegankelijk voor ondernemers.

2.2 Doelgroep

De doelgroepen van het kenniscentrum zijn:

- Agrarische ondernemers die het bedrijf willen uitbreiden met een nevenactiviteit.
De nevenactiviteiten kunnen verdeeld worden in de volgende 6 categorieën:
 - 1) Natuurbeheer/waterbeheer
 - 2) Zorg
 - 3) Recreatie/Toerisme
 - 4) Streekproducten afzet/productie
 - 5) Educatie
 - 6) Aqua cultuur / energieopwekking
- Dienstverlenende instellingen of belangenbehartigers die ondersteuning zoeken bij de uitvoering bij hun adviserende taak.
- "Nieuwe" plattelandsbewoners (interessante invloedrijke groep die niet nauw verwant aan, maar wel geïnteresseerd is in de agrarische sector).
- Overheden die in verband met beleid, vergunningverlening of handhaving met vragen zitten.

2.3 Projectdoel

- 1) Beantwoorden van kennisvragen van ondernemers, stimuleren van ondernemerschap en samenwerking bij huidige en toekomstige ondernemers die een nevenactiviteit willen starten.
- 2) Ontsluiten van kennis door kennisnetwerken

Subdoelen

- 1) Inkomenspositie van ondernemers op het platteland vergroten.
- 2) Leefbaarheid en het imago van het platteland verbeteren.

2.4 Bereik en buiten bereik

Dit project richt zich in een eerste fase op ondernemers in de provincie Fryslân. Na evaluatie van deze fase wordt besloten of er een tweede fase wordt opgestart waarbij er een opschaling van het kenniscentrum plaats vindt naar Noord-Nederland.

Aansluiting wordt gezocht bij aanvullende initiatieven. De Taskforce Multifunctionele Landbouw (AOC Friesland levert hiervoor op dit moment personele inzet), Agro-Alliantie en Dairy Valley zijn initiatieven die goed op elkaar aansluiten. Hierdoor ligt het voor de hand gebruik te maken van elkaars netwerk en kennis. Waar mogelijk wordt expertise uitgewisseld en worden vragen neergelegd bij de instantie waar zij thuis horen.

De doelgroepen van bovengenoemde partijen verschillen duidelijk van elkaar. Dairy Valley richt zich vooral op ondernemers in de primaire productie. Zij stimuleert in deze sector kennisontwikkeling op het gebied van schaalvergroting, mestvergisting en efficiënte bedrijfsvoering. De Agro-Alliantie streeft o.a. naar de bevordering van promotie van Fryslân als landbouw- en voedselverwerkende provincie.

Het kenniscentrum richt zich op ondernemers in de primaire sector met nadruk op de ontwikkeling van nevenactiviteiten.

Er wordt gestreefd naar een uitwisseling met Provincie Fryslân en Plattelânsprojecten waarbij vragen, projectideeën en voorstellen die niet klaar zijn bij het kenniscentrum neergelegd worden voor verdere ondersteuning of uitwerking. De coördinator zal deze vraag bij binnenkomst doorverwijzen.

Doarpswurk heeft in Fryslân de opdracht een kenniscentrum te ontwikkelen voor professionals die op een andere wijze betrokken zijn bij de ontwikkeling van het platteland (multifunctionele centra, zorg in landbouw, kinderopvang, woningbouw, sociale cohesie, etc.). De betrokken partijen hebben afgesproken beide kenniscentra te koppelen zodat optimaal gebruik kan worden gemaakt van de beschikbare kennis.

Dubbelingen in activiteiten voor dezelfde doelgroepen dienen voorkomen te worden. Binnen de Agro-Alliantie is sprake van een viertal die duidelijk van elkaar te onderscheiden zijn. Deze scheiding binnen de Agro-Alliantie voorkomt een overlap van activiteiten. Ook met Doarpswurk worden heldere afspraken gemaakt over de afbakening van activiteiten.

3 PROJECTRESULTATEN

Binnen dit project wordt een **kenniscentrum met Front- en BackOffice** ontwikkeld. De FrontOffice bestaat uit één deeltijd coördinator met daarachter een netwerk van meerdere medewerkers, werkzaam bij de projectpartners. Zij benaderen de doelgroep actief en stimuleren onderlinge samenwerking, adviseren en denken mee. Zij leggen de link met onderwijs, andere projecten of ondernemers en kennisbronnen. Hiernaast krijgt het kenniscentrum verbrede landbouw een website waarop ondernemers vragen kunnen stellen aan medewerkers. De website krijgt ook een etalagefunctie voor succesvol verlopen projecten en een chatfunctie voor overleg tussen klanten/ondernemers onderling of met een expert.

De BackOffice is het kennisnetwerk van de medewerkers en de betrokken partijen. Hierin vindt overleg plaats tussen medewerkers en coördinator en mogelijk nieuw te betrekken partijen. Achter de website hangt een databank die voor ondernemers fungeert als verzamelaarsplaats van bruikbare documenten en projectvoorbeelden. Hier is ook een overzicht van bedrijven en hun activiteiten en uitgevoerde projecten te vinden.

3.1 Kennisnetwerk

Het kenniscentrum maakt gebruik van een uitgebreid kennisnetwerk. Deelnemers aan dit netwerk worden benaderd door de medewerkers van het kenniscentrum.

De voordelen van deelname aan dit kennisnetwerk zijn:

- Extra opdrachten voor dit kennisnetwerk
- Naamsbekendheid
- Kennisvergaring /kennisverspreiding
- Mogelijkheid tot samenwerking en ondersteuning
- Informeren over ontwikkelingen op het gebied van verbrede landbouw

Het kennisnetwerk dient ter ondersteuning voor de beantwoording van vragen die binnenkomen in het kenniscentrum en zal aangestuurd worden door de coördinator van het kenniscentrum.

3.2 Opzet kennisnetwerk

Het tot stand brengen van het kennisnetwerk start met het benaderen van organisaties die ook expertise hebben op het gebied van verbrede landbouw. Deze organisaties vormen gezamenlijk het kennisnetwerk en kunnen ingeschakeld worden als externe vraagbaak.

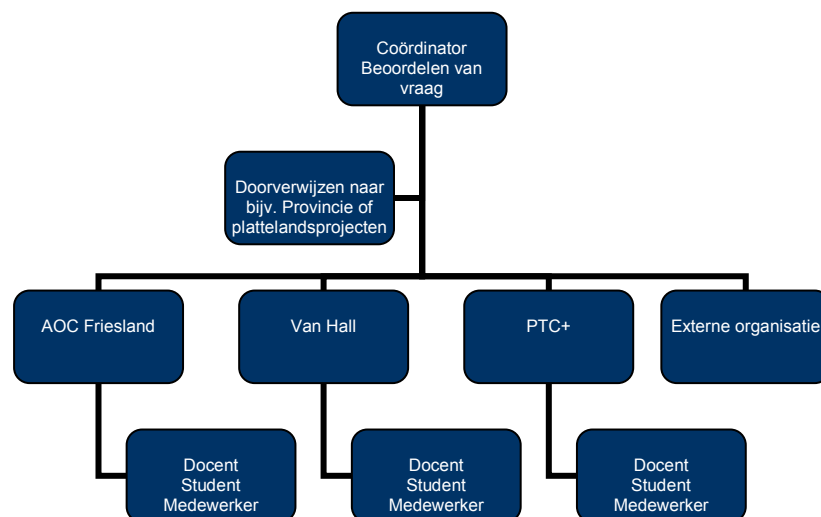
Vragen die binnenkomen bij het kenniscentrum worden door de coördinator beoordeeld en neergelegd bij de organisatie die deze het best kan beantwoorden. In eerste instantie zijn dit de drie projectpartners die direct betrokken zijn bij het kenniscentrum. Beschikken deze niet over de juiste kennis dan wordt in het kennisnetwerk gezocht naar de juiste partij.

De coördinator onderhoudt het contact met het kennisnetwerk. Via o.a. nieuwsbrieven wordt het netwerk op de hoogte gehouden van nieuwe projecten, vragen en antwoorden enz.

Het kenniscentrum werkt vraag gestuurd en ondersteunt initiatieaanvragen die binnenkomen. Maar maakt ook gebruik van de "voelsprietten" van haar medewerkers. Het proactief benaderen van een ondernemer, of een groep ondernemers om te komen tot een nieuwe activiteit behoort ook zeker tot de mogelijkheden.

4 AFHANDELING VAN VRAGEN

Vragen die binnenkomen (telefonisch, mail, fax enz.) worden verzameld en doorspeeld aan de coördinator. Hierna handelt de coördinator de vraag af. Er wordt bijgehouden wanneer de vraag binnenkomt en binnen welke tijdsperiode er antwoord gegeven moet worden.

Tussen de klant/ondernemer en het kenniscentrum worden afspraken gemaakt hoeveel uren er nodig zijn voor het oplossen van de vraag en in welke vorm het antwoord opgeleverd moet worden.

4.1 Wat levert het Kenniscentrum op voor de klanten/ondernemers

- De website biedt een etalage en antwoord op veel voorkomende vragen
- Een dagdeel (3 uren) gratis advies
- Beantwoorden van individuele vragen
- Kennis over financieringsmogelijkheden om de onderzoeksvragen te beantwoorden.

4.2 Bereiken van klanten

Voor de benadering van de doelgroep en het “in de markt zetten” van het kenniscentrum wordt een communicatieplan geschreven. Naamsbekendheid, vindbaarheid en bereikbaarheid van het kenniscentrum en goede communicatie naar ondernemers zijn hierbij belangrijke punten die gerealiseerd moeten worden.

Het laagdrempelige kenniscentrum verbrede landbouw stelt als doel over maximaal 24 maanden minimaal 130 ondernemers gebruik te laten maken van het kenniscentrum met als uitkomst dat met een eventuele interventie, werkgelegenheid uit bijvoorbeeld een tweede tak opgezet, behouden blijft of uitgebreid kan worden.

Het eindproduct: Front- BackOffice, kan na de projectperiode zelfstandig verder werken. Op basis van de successen uit de projectperiode wordt bepaald hoe de omvang van het vervolgtraject zal zijn.

Productnr.	Omschrijving Specialistisch Product
SP01	FrontOffice
SP02	Portal
SP03	BackOffice
SP04	Kennisnetwerk
SP05	Promotieplan

Tabel 2 overzicht specialistische producten

4.3 Management producten

Naast dit projectplan zal tijdens de looptijd van het project tweemaal een tussenrapportage worden opgeleverd. Het project wordt afgesloten met een eindrapportage.

Productnr.	Omschrijving Management Product
MP01	Projectvoorstel
MP02	Project tussenrapportage 1
MP03	Project tussenrapportage 2
MP04	Project eindrapportage

Tabel 3 overzicht management producten

4.4 Kwaliteitsproducten

Onderdeel van de eindrapportage is een resultatenrapport waarin uitwerking van de behaalde resultaten en de kwaliteit van deze resultaten is beschreven. Richtlijn voor de kwaliteit van de resultaten is het aantal deelnemende ondernemers, aantal verworven projecten, het aantal succesvol opgestarte/afgeronde projecten, en de gerealiseerde werkgelegenheid.

Om te ondervangen of de manier waarop kennis beschikbaar wordt gesteld de juiste is en het kenniscentrum naar behoren functioneert wordt er onder de doelgroep jaarlijks een evaluatie gehouden. Er wordt gevraagd naar de bevindingen van de ondernemers en de kwaliteit van de communicatie. Ook kunnen zij suggesties doen voor verbeterpunten. Deze evaluatie zal in samenspraak met de betrokken partijen worden uitgevoerd en geëvalueerd.

Productnr.	Omschrijving Kwaliteitsproduct
KP01	Jaarlijks evaluatierapport
KP02	Resultatenrapport en eindevaluatierapport

Tabel 4 overzicht kwaliteitsproducten

4.5 Randvoorwaarden en aannames

- Er wordt een samenwerking aangegaan met Doarpswurk
- Er wordt aangesloten bij en kennis uitgewisseld met: Plattelânsprojecten Fryslân, Agro-Alliantie, Dairy Valley en de Taskforce Multifunctionele Landbouw.
- Er wordt kennis uitgewisseld met initiatieven als: www.waardewerken.nl
- Via de Groene Kenniscoöperatie worden resultaten en kennis uitgewisseld met andere AOC's, met de Groene Hogescholen met Wageningen Universiteit en het Programmteam Multifunctionele landbouw

De doelgroep van het kenniscentrum is specifiek voor dit kenniscentrum en wordt niet bediend door een andere instantie. Taken als acquisitie, coördinatie en projectadvies blijven voorbehouden aan organisaties die deze taak al bedienen zoals Plattelânsprojecten Fryslân.

Er wordt gekeken naar mogelijkheden tot samenwerking met andere organisaties wat betreft de taken die de FrontOffice uitvoert. Zo wordt vermeden dat taken dubbel worden uitgevoerd en dat concurrentie met andere partijen wordt beperkt. Het kenniscentrum richt zich hierbij alleen op de primaire producent met een (startende) nevenactiviteit.

5 BUSINESS CASE

5.1 Redenen

Een kenniscentrum specifiek gericht op verbrede landbouw kan het antwoord zijn op de vragen die het veranderende platteland en een veranderende bedrijfsvoering met zich meebrengen.

De creativiteit en het ondernemerschap die nodig zijn om op deze verandering in te springen moet gestimuleerd worden. Voor de ontwikkeling van bronnen voor neveninkomsten zijn nieuwe ideeën nodig die praktisch toepasbaar zijn op specifieke bedrijven. Bij deze bedrijven bestaat vaak de behoefte nieuwe takken uit te testen op levensvatbaarheid en praktische uitvoerbaarheid waarbij risico's beperkt moeten worden.

Daarom biedt het kenniscentrum een bundeling van kennis en kennisdeling en de coördinatie hiervan. Groot voordeel hiervan is dat er één aanspreekpunt voor de verbredende boer wordt gemaakt. Dit om de ontwikkeling van een tweede tak op agrarische bedrijven een zetje in de rug te geven.

Koppeling van het kenniscentrum aan een soortgelijk initiatief van Doarpswurk en van ondernemers aan groen onderwijs versterken dit project. De samenwerking tussen de projectpartijen levert een cumulatie van kennis op.

5.2 Baten

De **Front- en BackOffice** van het **kenniscentrum** ondersteunen ondernemers bij verbreding met een nevenactiviteit. Hiernaast levert dit ook kennisuitwisseling tussen plattelandsondernemers en het onderwijs op. Specifieke baten voor ondernemers zijn de verwerving van kennis en naar verwachting het kunnen genereren van extra inkomsten.

Inkomsten voor het kenniscentrum zelf worden gegenereerd uit advies/begeleiding van de projecten die ondernemers bij het kenniscentrum binnenbrengen. Om het kenniscentrum laagdrempelig te houden is een verkennend intake gesprek voor de ondernemer kosteloos. Als een

projectidee succesvol lijkt wordt hierna minimaal één dagdeel (3 uren) kosteloos advies/begeleiding gegeven. Hierna wordt een nader overeen te komen uurtarief in rekening gebracht. Dit uurtarief is afhankelijk van het traject dat de ondernemer in gaat. Hiernaast kunnen MBO en/of HBO studenten worden ingezet bij de uitvoer van onderzoek, marktverkenning, etc.

6 INZET ONDERWIJS

Ook op de diverse kennisinstellingen is kennis aanwezig die ingezet kan worden. Het wederzijds belang van participatie van kennisinstellingen in kringen van verbrede activiteiten is dat aanwezige kennis ook in het onderwijs kan worden opgenomen. Voor het onderwijs biedt dit een passende leeromgeving waarin een groot aantal competenties verworven en getraind kunnen worden.

Hierdoor kan voor ondernemers advies laagdrempelig en tegen een aantrekkelijk tarief worden aangeboden.

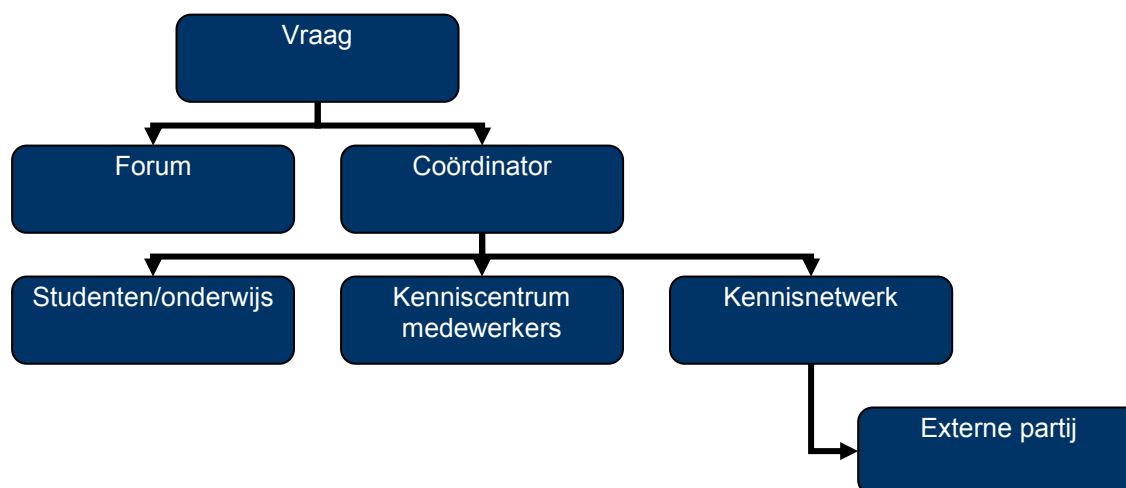
Het kenniscentrum verbrede landbouw werkt in principe met docenten en studenten van de participerende onderwijsinstellingen. Maar houdt ook de mogelijkheid open om studenten van buiten het Groen onderwijs aan te kunnen trekken als dit passend is bij een opdracht.

Waar mogelijk worden de vragen die binnenkomen bij het kenniscentrum voorgelegd aan het onderwijs. Het adviesbureau werkt vraag gestuurd. Dit betekent dat vragen vanuit het werkveld door de coördinator worden beoordeeld. Daarna vindt het zijn weg naar de juiste docent/student om door het onderwijs beantwoord te worden. Ook zou het organiseren van cursussen als HACCP, Gastheerschap of ondernemerschap een taak kunnen zijn die studenten op zich kunnen nemen.

Competentiegericht onderwijs krijgt met deze opdrachten een extra stimulans. Onderzoeksvragen behandelen, ondersteuning bij evenementen, adviezen t.a.v. promotie, etc, etc. zijn voorbeelden van activiteiten die passen binnen het competentiegericht onderwijs en bieden authentieke leerervaringen. Hiernaast kan door gebruik te maken van ideeën van leerlingen die begeleid worden door coaches een spin off van projecten en projectideeën ontstaan. Ook kunnen andere onderwijsinstelling benaderd worden voor het uitvoeren van opdrachten.

Voor de afhandeling van vragen zal een vast stramien worden opgezet dat uit gaat van de beschikbaarheid van studenten in bepaalde periodes. Hierbij wordt rekening gehouden met stageperiodes, tentamenperiodes, enz. Binnen de opleidingen worden, in de vorm van docenten, vaste aanspreekpunten gezocht die studenten kunnen benaderen.

Vragen die binnenkomen bij het kenniscentrum kunnen op verschillende niveaus beantwoord worden. Er kan door de vragensteller een antwoord gevonden worden in de Forums. De vraag kan voorgelegd worden aan studenten. Mochten deze niet beschikken over de nodige kennis dan wordt de vraag beantwoord door een medewerker van het kenniscentrum of wordt er gebruik gemaakt van het kennisnetwerk. Ook wanneer een vraag in het forum wordt gesteld kan de coördinator besluiten deze door het onderwijs of een medewerker te laten beantwoorden. Vragen en antwoorden krijgen na afronding een plaats in de etalage van de website.

7 PROJECTORGANISATIE

7.1 Samenwerking en inbreng

De basis voor dit project wordt gevormd door drie instanties:

- AOC Friesland
- Van Hall Larenstein
- PTC+

AOC Friesland neemt in Friesland het agrarische onderwijs van VMBO en MBO voor haar rekening. De inbreng van AOC Friesland binnen dit project is kennisoverdracht en ondersteuning op de gebieden van plattelandsontwikkeling, landbouw en toerisme. Zoals eerder gezegd kunnen vragen en opdrachten van ondernemers ingebracht worden binnen het onderwijs. Dit biedt ondernemers een laagdrempelige ondersteuning en studenten een "spannende" leerervaring in het werkveld. De ondernemers zijn voor de studenten het voorbeeld hoe ondernemerschap in de praktijk werkt.

- AOC Friesland is opdrachtgever en penvoerder.
- Studenten van AOC Friesland worden ingezet als onderdeel van de competentie gerichte onderwijs structuur.
- Projectinitiatieven en miniondernemingen uit het onderwijs worden ondergebracht in het kenniscentrum.
- Ondersteuning wordt geboden door medewerkers met ervaring en een breed netwerk.

Van Hall Larenstein neemt in Noord Nederland agrarisch onderwijs op HBO niveau voor haar rekening. De inbreng van Van Hall Larenstein ligt op de gebieden van landbouw, ondernemerschap, water en duurzaamheid en duurzame energie.

- Ondersteuning van plattelandsondernemers. Hierin spelen de opleiding Agrarisch Ondernemerschap en Bedrijfskunde & Agribusiness een belangrijke rol.
- Stages en afstudeeropdrachten binnen de landbouw en management en Bedrijfskunde opleidingen.

PTC+ voert het ondersteunende praktijkonderwijs uit voor o.a. de studenten van Van Hall Larenstein en AOC Friesland. Taken voor PTC+ binnen dit project zijn kennisoverdracht op het gebied van:

- Het managen van een modern goed renderend bedrijf
- Bieden van Praktijktraining.
- Beschikbaar stellen van specifieke kennis op het gebied van agrarisch natuurbeheer als mogelijkheid tot verbreding.

AOC Friesland is financieel verantwoordelijk voor het project. De dagelijkse leiding van het kenniscentrum ligt bij de coördinator die de projectgroep aanstuurt. De projectgroep voert samen met de coördinator de dagelijkse activiteiten van het kenniscentrum uit. Er wordt een stuurgroep ingesteld die de verantwoordelijkheid heeft voor de inzet van personeel van de drie projectpartijen. De stuurgroep die bestaat uit 1 persoon van AOC Friesland, 1 persoon van PTC plus en 1 persoon Van Hall Larenstein. De coördinator houdt de stuurgroep op de hoogte van de ontwikkelingen binnen het kenniscentrum.

1. **Stuurgroep**
2. **Coördinator**
3. **Projectgroep**

De verantwoordelijkheid voor activiteiten die externe partijen uitvoeren liggen bij deze partijen zelf. Hierbij is het kenniscentrum slechts de verbindende partij tussen klant en expert.

8 PROJECTAANPAK

8.1 FrontOffice

Het kenniscentrum wordt beheerd door een coördinator. Hij doet dit in een deeltijd functie. De coördinator wordt daarbij ondersteund door een aantal medewerkers van de drie projectpartijen. Deze medewerkers zijn netwerkers binnen de instituten en hebben kennis op gebieden als natuurbeheer, recreatie, streekproducten, enz.

Zij dragen zorg voor het koppelen van netwerken, meedenken met ondernemers, het verbinden van ondernemers onderling of aan andere organisaties, het volgen en inventariseren van ontwikkelingen op het gebied van verbreding, betrekken van onderwijs bij verbreding enz. De medewerkers van de **FrontOffice** benaderen hiermee de ondernemers op een actieve manier.

Dit alles doen zij in nauw overleg met de betrokken onderwijsinstellingen en aanverwante organisaties. De coördinator en ondersteunende medewerkers van het kenniscentrum zijn afkomstig uit de samenwerkende partijen binnen dit project. Nieuwe partners, die een aanvulling kunnen verzorgen op het bestaande aanbod, kunnen in de nabije toekomst het kenniscentrum versterken.

8.2 Website en BackOffice

Ondernemers hebben ook de mogelijkheid via de website (portal) het kenniscentrum te benaderen. De website wordt gevoed vanuit de **BackOffice**. Op de website kan iedere ondernemer zonder kosten zijn of haar vraag inbrengen met het verzoek om beantwoording via een forum van bijvoorbeeld andere ondernemers, via een deskundige vanuit het kenniscentrum of via de gecreëerde etalage met voorbeeld projecten. Deze voorbeeldprojecten dienen als stimulans voor toekomstige ondernemers en voor het genereren van nieuwe projectvoorstellen. Ook een overzicht van het cursusaanbod gerelateerd aan de doelstelling van het kenniscentrum zal te vinden zijn binnen het kenniscentrum.

De databank binnen de **BackOffice** moet de verzamelaarsplaats worden voor vragen, problemen en oplossingen, aangeboden diensten en succesvol verlopen projecten. Het moet een broedkamer voor nieuwe projectenideeën worden en prikkelend werken op bedrijven en onderwijs.

De website dient ook als etalage voor uitgevoerde projecten en binnengekomen vragen om te laten zien wat de mogelijkheden van het kenniscentrum zijn.

Door het creëren van een overzicht van verschillende projecten en projectvoorstellen kan er efficiënt gecombineerd en geassocieerd worden. Om deze manier wordt het ontstaan van nieuwe ideeën ondersteund. De portal site geeft bovendien verwijzingen naar andere initiatieven, bijv. De Taskforce Multifunctionele Landbouw, de Melkveeacademie enz.

9 WERKWIJZE

Ondernemers die het centrum weten te vinden kunnen hun vraag bij het kenniscentrum deponeren. De kennisvraag wordt in 4 stappen afgehandeld:

9.1 Vier stappen en keuze momenten voor de ondernemer met een vraag

Het kenniscentrum is tijdens kantoor uren bereikbaar via een telefoniste en 24 uur per dag te bereiken via de website. De telefoniste en de website fungeren als centraal aanspreekpunt en zijn doorgeefluik van vragen naar de coördinator. De ondernemer kan zijn vraag stellen in het forum van de website of neerleggen bij de telefoniste die de vraag doorspeelt naar de coördinator.

Stap 1

1. De ondernemer bezoekt de site en vindt zijn antwoord in het forum bij eerder gestelde vragen.
2. De ondernemer neemt telefonisch contact of via E-mail op of plaatst een vraag in het forum.

Er wordt bepaald welke vraag de ondernemer heeft en of deze vraag binnen het kenniscentrum past. Als de vraag niet binnen het kenniscentrum past wordt de ondernemer doorverwezen.

Stap 2

Accepteren van de vraag.

Vragen die we accepteren moeten voldoen aan:

- De vragensteller moet uit de doelgroep komen
- Moet gaan over de verbrede tak of de invloed van de verbrede tak op de landbouw tak van het bedrijf
- Moet duidelijk geformuleerd zijn
- Moet geen wetenschappelijke vraag zijn
- Aan het antwoord kunnen geen juridische rechten worden ontleend.

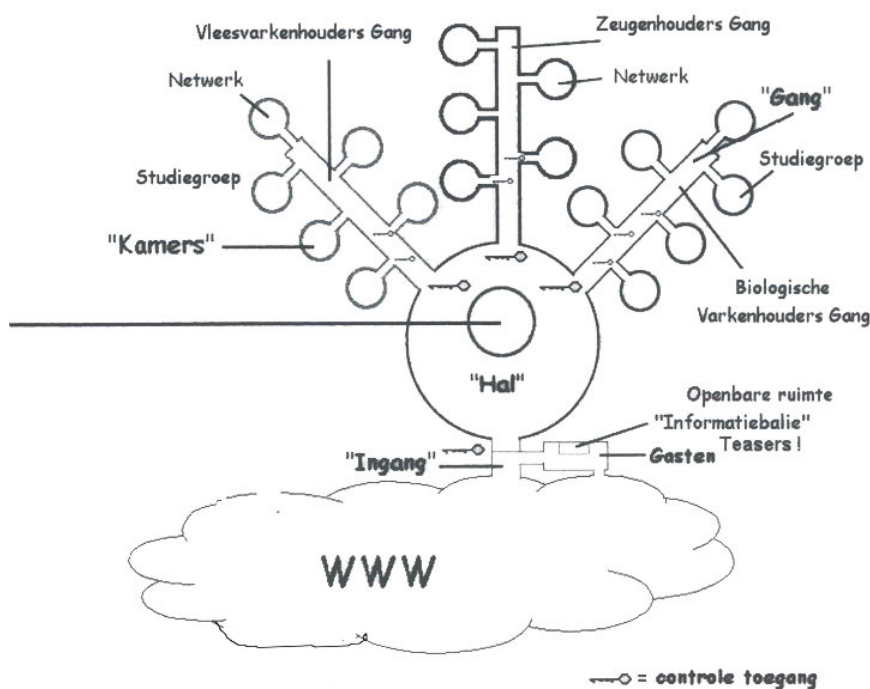
Stap 3

Het Kenniscentrum wordt opgedeeld in 7 thema's. Vragen die binnen komen worden ingedeeld in één van deze categorieën. Deze opzet is terug te vinden in de website waar ieder thema's een "gang" heeft. De thema's zijn:

- 1) Natuurbeheer
- 2) Zorg
- 3) Recreatie/Toerisme
- 4) Streekproducten
- 5) Educatie
- 6) Aqua cultuur

Wanneer de vraag gesteld wordt deelt de coördinator deze in een van de 7 thema's in. Nu wordt de vraag voorgelegd aan een docent, een student of een medewerker van het kenniscentrum. Dit zijn voor ieder thema andere personen. Mocht binnen deze groep geen antwoord worden gevonden dan wordt er gekeken naar het kennisnetwerken van externe partijen.

Deze website is gebaseerd op de website www.varkensnet.nl en naar voorbeeld van varkensnet.nl heeft ieder thema een eigen gang.

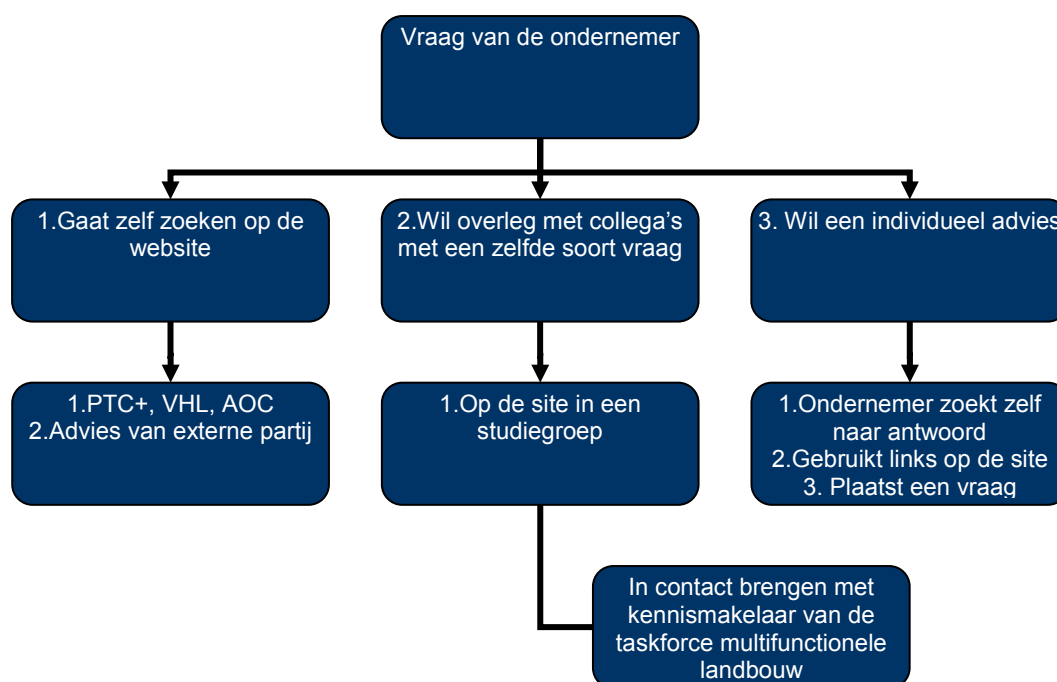
De coördinator bespreekt, bij onduidelijkheid, de vraag met de ondernemer. In overleg met de ondernemer wordt de vraagstelling vastgesteld of geherformuleerd.

Uit de vraagstelling moet eenduidig zijn af te lezen wat de kaders van de vraag zijn. Voor de vragensteller moet duidelijk zijn:

- Wat hij mag verwachten als antwoord op de vraag.
- Wordt het een eenvoudige ja of nee, wordt het een klein rapportje ter grootte van een A5 of iets anders.
- Wat is het tijdsbestek waarbinnen de vraag beantwoord wordt
- Welk traject gaat de vraag in, professionals, onderwijs, enz.

Afhankelijk van de vraagformulering of de wederzijdse verwachting wordt de aanpak gekozen:

- De ondernemer vindt zijn antwoord in de informatie die op de website staat.
- De vraag van de ondernemer wordt getoetst bij collega's of belangenorganisaties of bundeling van de vragende partij mogelijk is
- De ondernemer krijgt een individueel traject omdat de vraag specifiek is of omdat de ondernemer geheimhouding wenst i.v.m. concurrentievoordeel

Stap 4

Er vindt een follow up plaats en er wordt geëvalueerd of de vraag voldoende is beantwoord. Indien toegestaan worden de resultaten in de etalage van de website geplaatst en zijn te vinden bij de FAQ (vaak gestelde vragen)

Ondernemers krijgen op deze manier niet alleen de kans kennis te vergaren maar ook om deze te delen met andere ondernemers. Zij beantwoorden elkaars vragen en kunnen vanuit eigen ervaring praten over problemen die ze tegengekomen en wat voor hen goede oplossingen zijn geweest.

10 PROJECTPLANNING

Het project start direct bij toekenning en de eerste fase wordt uiterlijk 24 maanden na toekenning afgerond. Hierna wordt gekeken of een tweede fase doorgang vindt. De eerste fase zal minimaal 18 maanden en maximaal 24 maanden duren.

10.1 overzicht

Fase	Productnr.	Omschrijving product	Oplevering	Marge
1	MP01	Projectvoorstel	augustus 2008	N.V.T.
2	SP01	FrontOffice	3 maanden na aanvangen	2 weken
3	SP02	Portal	6 maanden na aanvang	8 weken
4	SP03	BackOffice	8 maanden na aanvang	4 weken
5	SP04	Kennisnetwerk	8 maanden na aanvraag	6 weken
6	SP05	Promotieplan	2 maanden na aanvang	2 weken
7	MP02	Project tussenrapportage 1	8 maanden na aanvang	N.V.T.
8	MP03	Project tussenrapportage 2	16 maanden na aanvang	N.V.T.
9	KP01	Evaluatierapport	12 en 24 maanden na aanvang	N.V.T.
10	KP02	Resultatenrapport en eindevaluatierapport	24 maanden na aanvang	N.V.T.
11	MP04	Project eindrapportage	24 maanden na aanvang	N.V.T.

Tabel 5 planning op te leveren producten

MP01 Projectvoorstel: AOC Friesland

- In overleg met de betrokken partijen

SP01 FrontOffice: Alle betrokken partijen

- Selectie coördinator
- Selectie medewerkers
- Omschrijving taken
- Website met: Etalage, forum etc

SP02 Website (Portal): Extern bedrijf in opdracht van de betrokken partijen

- Afstemming met betrokken partijen
- Ontwerpen en bouw website
- Na evaluatie van doelgroep eventuele aanpassingen doorvoeren
- Onderhoud

SP03 BackOffice: Alle betrokken partijen

- Kennisnetwerken worden in kaart gebracht
- Nieuwe partijen inventariseren
- Structuur voor hoe vragen binnen komen en behandeld worden
- Overleg momenten vastleggen
- Na evaluatie van doelgroep eventuele aanpassingen doorvoeren

SP04 Kennisnetwerk: Alle betrokken partijen

- Lijst met geschikte partijen en hun referenties
- Verschillende nieuwsbrieven
 1. Intern - onderwijs
 2. Extern - ondernemers en klanten kenniscentrum
 3. kennisnetwerk
- Startbijeenkomst

SP05 Marketingplan: AOC Friesland en Van Hall Larenstein

- Afstemming met betrokken partijen
- Bestaande netwerken gebruiken
- Ondernemers in kaart brengen
- Aanverwante organisaties in kaart brengen

MPO2 Tussenrapportage 1: AOC Friesland

- Tussenrapportage afstemmen met betrokken partijen
- Wanneer nodig overleg met opdrachtgever
- Mogelijkheid opschaling Noord Nederland aangeven

MPO3 Tussenrapportage 2: AOC Friesland

- Tussenrapportage afstemmen met betrokken partijen
- Wanneer nodig overleg met opdrachtgever

KPO1 jaarlijks evaluatierapport: AOC Friesland en doelgroep

- Evaluatie opzetten en uitvoeren
- Verbeterpunten doorvoeren

KPO2 Resultatenrapport en eindevaluatierapport: AOC Friesland en doelgroep

- In overleg met betrokken partijen
- Omschrijving van de eindresultaten
- Uitvoeren eindevaluatie
- Verbeterpunten omschrijven

MPO4 project eindrapportage: AOC Friesland

- In overleg met betrokken partijen
- Omschrijving van de gang van zaken
- Conclusie
- Vervolg activiteiten aangeven

10.2 Benodigde hulpbronnen

Het is de verwachting dat de producten met de mankracht die binnen de projectorganisatie aanwezig is gerealiseerd kan worden. Voor realisatie van de producten SP02 (portal) en SP03(BackOffice) wordt, waar nodig, advies in gewonnen.

10.3 Informatie & communicatie

Voortgang van het project wordt regelmatig teruggekoppeld naar de betrokken partijen en de stuurgroep. Er wordt minimaal tweemaal een tussenrapportage opgeleverd voor de opdrachtgever. Tijdens de ontwikkeling van het portal en de back office wordt gelijktijdig een promotieplan ontwikkeld en ingezet. Dit draagt zorg voor de externe communicatie van het project naar de doelgroep.

Om publiciteit rondom het "Kenniscentrum verbrede landbouw" te genereren wordt er ruim aandacht besteed aan marketing en PR. Aan de hand van het promotieplan worden ondernemers (de doelgroep), bedrijven en organisaties die op het Friese platteland actief zijn bereikt. Dit is

van groot belang voor de succesvolle ontwikkeling van het kenniscentrum. De bestaande netwerken van organisaties als de Vekabo, agrarische natuurverenigingen, BoerenNatuur enz. kunnen hiervoor worden ingezet.

II KWALITEITSBEHEERSING

II.1 Toleranties

De projectleider bewaakt de doorlooptijd en het budget van het project. Bij afwijking zal er overleg plaats vinden tussen de betrokken partijen de stuurgroep.

II.2 Kwaliteitsbeheersing

De projectgroep bewaakt de kwaliteit en inhoud van binnengekomen projectideeën. Zij beoordeelt waar deze ideeën het best op hun plaats zijn en streeft naar een zo goed mogelijke realisatie van de projecten.